

mgr Paweł Chyc

Indianie Moré z Amazonii boliwijskiej w świecie własnych wartości
i obcych oddziaływań

Streszczenie

Niniejsza praca doktorska, na którą składa się cykl sześciu opublikowanych i recenzowanych artykułów autorskich, dotyczy etnograficznego opisu oraz antropologicznej analizy wybranych aspektów kultury boliwijskiego ludu Moré. Jej tematem jest kultura i historia Moré analizowana z dwóch perspektyw. Pierwszą stanowi interpretacja wybranych przejawów światopoglądu Moré, które na potrzeby analizy teoretycznej (antropologicznej) nazywam animistycznymi. Druga dotyczy badania wybranych aspektów zewnętrznych (obcych) oddziaływań względem kultury Moré, z jakimi lud ten zetknął się na przestrzeni dekad. Pod względem empirycznym praca opiera się na autorskich długotrwałych (łącznie 21 miesięcy) badaniach etnograficznych pośród Moré oraz analizie zastanych niepublikowanych źródeł archiwalnych. Pod względem teoretycznym praca mieści się w nurcie tzw. antropologii amazonistycznej, ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji ontologii animistycznej w ujęciu Philippe Descoli.

Celem tej pracy jest ukazanie specyfiki animizmu Moré oraz przedstawienie na wybranych przykładach, że odgrywa on rolę w zrozumieniu zmian kulturowych, jakich Moré doświadczyli na przestrzeni dekad. Celom tym podporządkowana jest struktura pracy, która dzieli zebrane tu teksty na dwie zasadnicze części. Część pierwsza: świat Moré; oraz część druga: obce oddziaływania.

Słowa kluczowe: Moré, animizm, ontologia, zmiana kulturowa, Boliwia

The Moré Indians of the Bolivian Amazonia in the World of Their Own Values and External Influences

Abstract

This doctoral dissertation, consisting of a series of six published articles, addresses the ethnographic description and anthropological analysis of selected aspects of the culture of the Bolivian Moré people. Its subject is the culture and history of the Moré, analyzed from two perspectives. The first is the interpretation of selected aspects of the Moré worldview, which, for the purposes of theoretical (anthropological) analysis, I refer to as animistic. The second pertains to the analysis of selected external (foreign) influences on the Moré culture that this people have encountered over the decades. Empirically, the work is based on the author's long-term (a total of 21 months) ethnographic research among the Moré, as well as the analysis of existing unpublished archival sources. Theoretically, the work falls within the field of so-called Amazonian anthropology, with particular emphasis on the concept of animistic ontology as proposed by Philippe Descola. My goal is to demonstrate the specificity of Moré animism and to show, through selected examples, that it plays a role in understanding the cultural changes that the Moré have experienced over the decades. The structure of the work is subordinated to these goals, dividing the collected texts into two main parts: the first part: the world of the Moré; and the second part: external influences.

Keywords: Moré, animism, ontology, cultural change, Bolivia